

נ א מיי פ"ו מהלכות
סוכה הלכה טו סמג
עשין מג טו"ע א"ח סי'
תרגו סעף א:
נא ב מיי פ"ה מהלכות
סוכה הלכה כה סמג
עשין סס טו"ע א"ח סי'
תרגו סעף ב:
גב ג מיי פ"ה מהלכות
ת"ח הלכה ז:
נג ד מיי פ"ב מהל'
שבת הלכה ל סמג לאוין
סה טו"ע א"ח סי' שיג
סעף א:

רבינו חננאל

אין יוצאין מסוכה לסוכה
כו' וחכ"א יוצאין מסוכה
לסוכה [ועושין סוכה]
בחולו של מועד. ועוד
אמרו חכמים אע"פ
שאמרו אין אדם יוצא
בלולבו של חבירו אבל
יוצא הוא בסוכתו של
חבירו שנאמר כל האזרח
בישראל וגו' מלמד שכל
ישראל ראוין לישיב
בסוכה אחת והאי דכתיב
תעשה לך למעוטי גזולה
אבל שאולה כשרה היא:
ת"ר מעשה בר' אליעזר
ששבת בסוכת יוחנן בן
אלעאי הגיעה חמה בשפת
הסוכה א"ל מהו לפרוש
עליה סדין א"ל אין שבת
מישראל שלא העמיד
שופטים כו' הגיעה חמה
במרגלותיו של ר"א עמד
ר' יוחנן ופרס עליה סדין
הפשיל ר' אליעזר טליתו
יצא ואסיקנא שבת היתה
שלא היה ר' אליעזר יוצא
מביתו ברגל ולמה לא
השיבו מפני שלא אמר
דבר שלא שמע מרבו
מעולם ואמאי לא
פשיט ליה מדידיה דתנן
פקק החלון ר' אליעזר
אומר בזמן שתלוי
וקשור פוקקין בו דילמא

הגהות וצינונים

א] הראויה ל"ג (שו"ת
משיב דבר סי' ל"ט):
ב] נדצ"ל בסכת
כבקרא: ג] צ"ל בסכת
(רש"י וכ"ה בדפוס):
ד] שלא יאמרו התיר
את הדבר כ"ה בס"א
(גליין): ה] צ"ל
דבדידה (גליין):
ו] נדצ"ל בסכת
ובדפוס: בסוכת:
ז] צ"ל ומדמרבין עי'
מהר"ם ורש"ל (גליין):
ח] רש"ל מ"ז ועי' רש"א
(גליין):

כו: הישן תחת המטה

פרק שני

סוכה

א] [לעיל ט.]. ב] [לעיל ט.
כג.]. ג] [לקמן כט: ל.
לה. מל: פסחים לת.].
ד] [לקמן לא.]. ה] [לעיל
טו.]. ו] [ועי' רש"י לקמן לא.
ד"ה אבל, ו] [עין חוס'
פסחים קט. ד"ה שנאמר
ושמחת, ז] [ר"ה טו.].
ח] [חוספ' פ"א ע"ש].
ט] [יומא סו:]. י] [לקמן
כת.]. יא] [זכרות כו: וסוף
מס' כלה ועי' מג"א סי'
קנו, ל] [שבת קכה: קלו:
עירובין מד.]. יג] [ב"ב
צא.]. יד] [לקמן מא ע"ב.

תורה אור השלם

א] חג הסוכות תעשה
לך שבועת ימים
ב] אספקד
ו] אספקד: [דברים פ"ג, יג]
ב] וְלִקְחֶתֶם לָכֶם בַּיּוֹם
הַרְאֵשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר
כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵנָף
עֵץ עֵבֶת וְעָרְבֵי נָחַל
וְשָׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יי'
אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים:
[ויקרא כ"ג, ט]
ג] בַּסֻּכּוֹת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת
יָמִים כָּל הָאֲזָרָח
בְּיִשְׂרָאֵל יִשְׁבּוּ בַּסֻּכּוֹת:
[ויקרא כ"ג, כב]
ד] וְנִתְּתָה הַסֻּכָּה כְּכֹל
אֲשֶׁר תִּתְּנֶנּוּ בַּמִּשְׁכָּה
בַּבְּיָרָד וּבַצֵּיִן וּבֵינֵן
וּבְשֶׁבֶר וּבְכָל אֲשֶׁר
תִּשְׁאַלְךָ בַּמִּשְׁכָּה וְאִכְלַתְּ
שָׁם לִפְנֵי יי' אֱלֹהֶיךָ
וְשָׂמַחְתָּ אִתָּהּ וּבִיתְךָ:
[דברים י"ד, כו]

ליקוטי רש"י

בחולו של מועד. אם
לא עשה ממחילה.
למעוטי גזולה. דענין
תעשה לך משלך [לעיל ט.].
שא שהפליגו. והפרישן
לדברים אחרים כאלו
המחכות לדמות כשאינו
יודע להשיב אלא יודע היה
אז לא אמר דבר שלא
שמע מרבו [יומא סו:].
פקק החלון. כגון
ארופת הגג [שבת קלו:].
ותלוי. שאינו נגרך בארץ
שהחבל שהוא קשור בו
אינו מגיע לארץ. אין
פוקקין בו. דמיחוי
כמוסיף על הצנין [שם
קכה:]. דלמי לצונה
שמוסיף על סמימת הצנין
ואף על פי שעראי הוא
שהרי יחזור ויפתחו
[עירובין מד.].

מהו דתיבא ביון דנפלא אחריתי היא. יש ספרים שכתבו זהו
קמ"ל כיון (דצדדי"ג) קעביד איהי היא משמע לפי שזונה
אותה צאותן ענים: כל האזרח בישראל ישבו בסוכות. משמע
סוכה אחת לכל ישראל שיצו זה זה אחר זה ואי אפשר שמהא
של כולם ללא מטי שזה פרוטה לכל
אחד אלא על ידי שאלה כך פירש
צקונט' ועל חנם דחק דכיון דכתב
לך למעוטי דשותפין משמע כדמוכח
בראשית הגו (חולין 77 קלו.) גבי
תרומה וחלה ופאה וטובה דקא חשיב
התם ואפי' אחריו נמי דכתיב ציה
לכס לשון רבים אמרינן ציש נוחלין
(צ"ג 77 קלו:) האחין שקנו אחריו
צתפוסת הצית ונטלו אחד מהם
ויאל צו אם יכול לאכול כגון דאיכא
אחריו כיואל צו לכל חד וחד יאל
ואם לאו לא יאל דלכס משמע שיהא
כולו שלו ולא מקמתו ולא דמי לצדדיכס
ועריסותיכס ותרומותיכס דפרק
ראשית הגו (חולין 77 קלו.) דשל
שותפין צכלל והא דכתיב לכס לשון
רבים משום דאיצטרי ליה למיכתב
ולקחתם לשון רבים דדרשינן פרק
לולב וערבה (לקמן 77 גג.) שמהא
לקיחה לכל אחד ואחד (ומרבינן)
סוכה אחת לכל ישראל שמע מינה
דלא דרשי לך למעוטי שאולה ומוקמי
ליה למעוטי גזולה ומיהו קשה הא
גבי צניית מרבינן דשותפין מדכתיב
כסותך צפ' ראשית הגו (חולין 77
קלו.) וא"כ הכא נמי נידרוש הכי
ולפירוש הקונטרס ניחא דעל
כרחק יוצאין צשאולה מדמרבינן סוכה
אחת לכל ישראל ומינה דלר' אליעזר
דצני סוכה שלכס אין שנים יוצאין
צסוכה א' לעולם ויהא צריך לכל צני
הצית סוכה לכל אחד וא' ושמה הוה
מרבי מדכתיב תשצו כעין מדורו
(שותפין) שיכולים ליצו יחד צסוכה
אחת ומה שנהגו כל הקהל לקנות
אחריו צשותפות לצאת צו דעתן
להקנות כל א' חלקו לחצירו צשעה
שהוא מצריך על מנת להחזיר דצצציל
צנשתתף צו לא גרע ממתנה על
מנת להחזיר דשמה מתנה:

אין יוצאין מסוכה לסוכה ואין עושין סוכה
בחולו של מועד וחכמים אומרים יוצאין
מסוכה לסוכה ועושין סוכה בחולו של
מועד ושיון שאם נפלה שחוזר ובונה בחולו
של מועד מ"ט דר' אליעזר אמר קרא חג
הסוכות תעשה לך שבועת ימים עשה סוכה
הראויה ל' לשבעה ורבנן הכי קאמר רחמנא
עשה סוכה בחג ושיון שאם נפלה שחוזר
ובונה אותה בחולו של מועד פשיטא מהו
דתיבא האי אחריתי היא ואינה לשבעה
קמ"ל תניא ר' אליעזר אומר כשם שאין
אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של
חג בלולבו של חבירו דכתיב ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים
מזלכם כך אין אדם יוצא ידי חובתו
בסוכתו של חבירו דכתיב חג הסוכות
תעשה לך שבועת ימים משלך וחכמים
אומרים אע"פ שאמרו אין אדם יוצא ידי
חובתו ביום טוב הראשון בלולבו של חבירו
אבל יוצא ידי חובתו בסוכתו של חבירו
דכתיב כל האזרח בישראל ישבו בסוכות
מלמד שכל ישראל ראויים לישיב בסוכה
אחת ורבנן האי לך מאי דרשי ביה מיבעי
ליה למעוטי גזולה אבל שאולה כתיב כל
האזרח ור' אליעזר האי כל האזרח מאי
עביד ליה מיבעי ליה לגר שנתגייר בינתים
וקמן שנתגדל בינתים ורבנן כיון שאמרו
עושין סוכה בחולו של מועד לא אצטרך
קרא ת"ר מעשה בר' אלעאי שהלך להקביל
פני ר' אליעזר רבו בלוד ברגל אמר לו אלעאי
אינך משובתי הרגל שהיה ר' אליעזר אומר
משבח אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן
ברגל דכתיב ושמחת אתה וביתך איני
והאמר ר' יצחק צמנין שחייב אדם להקביל
פני רבו ברגל שנא' מדוע את הולכת
אליו היום לא חרש ולא שבת מכלל דבחדש
ושבת מוחייב איניש לאקבולי אפי רביה
לא קשיא הא דאזיל ואתי ביומיה הא דאזיל
ולא אתי ביומיה ת"ר מעשה בר' אליעזר
ששבת בגליל העליון בסוכתו של יוחנן
ברבי אלעאי בקיסרי ואמרי לה בקיסריון והגיע חמה לסוכה אמר לו מהו
שאפרוש עליה סדין אמר לו אין לך כל שבט ושבט מישראל שלא
העמיד ממנו שופט הגיע חמה אמר לו מהו שאפרוש עליה
סדין אמר לו אין לך כל שבט ושבט מישראל שלא יצאו ממנו נביאים
שבט יהודה ובנימין העמידו מלכים על פי נביאים הגיע חמה למרגלותיו של
ר' אליעזר נטל יוחנן סדין ופירש עליה הפשיל ר' אליעזר טליתו לאחוריו ויצא
לא מפני שהפליגו בדברים אלא מפני שלא אמר דבר שלא שמע מפי רבו
לעולם היכי עביד הכי והאמר ר' אליעזר אין יוצאין מסוכה לסוכה רגל אחר
הואי והאמר ר' אליעזר משבח אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן ברגל שבת
הואי ותיפשוט ליה מדידיה דתנן פקק החלון ר' אליעזר אומר בזמן שקשור
ותלוי פוקקין בו ואם לאו אין פוקקין בו וחכמים אומרים בין כך ובין כך פוקקין
התם

מסוכה לסוכה בו. והיאך הניח שבת צצצין דלוד כדתיבא (סנהדרין ד' צג:) אחר ר' אליעזר ללוד:
רגל אחר היה. כגון עזרת והיו יושצין צסוכה משום אורי: ותפשוט ליה מדידיה. שלא תפרוש עליה סדין דאקור להוסף על אהל עראי: שקשור
ותלוי. שם כל שעה: פוקקין בו. כיון דמתוקן ועומד לכך אין זה לא צונה ולא מוסף: ואם לאו אין פוקקין בו. דמוסיף הוא על סמימת אהל:
התם